rema korteri-arvuga elamute protsentuaalne suhe kõigub jälle tunduvalt: 3,9%-st Ropka raioonis kuni 74,3%-ni Karlova-aluses raioonis.

Üksikelamute osatähtsus Tamme linnaosas praegusel ajal on ebaloomulikult suur ja seletatav sellega, et on ehitatud terve rida väikekortereid kojamehe-korteri nime all, kus hoonestamiskavas ettenähtud elamud alles ehitamata. Ropka-Piiskopi raioonis on üksikelamute ülekaal loomulik: see linnaosa on planeeritud võrdlemisi väikesteks kruntideks ning on tegelikult välja kujunenud töölisklassi linnaosaks.

Eeltoodud arvudest selgub, et kõige soovitatavamad tüübid on Tartus vähe läbi löönud. Välismail, iseäranis aga inglise kultuuri mõju all seisvail rahvail, on väikeelamud ülekaalus. Anglosaksid on individualistid, sakslased eelistavad massilist kooselu. 1911. a. elas Londonis igal hoonestatud krundil keskmiselt 7,89 inimest, kõigis Inglismaa linnades keskmiselt vaid 5,05. Samal ajal elas igal krundil Dresdenis keskmiselt 34,6 inimest, Hamburgis 38,7, Berliinis isegi 75,9.

Čikaagos elab üle 95% linna elanikest üksikelamuis; Saksamaal linnades aga oli käesoleva sajandi alul üksikelamuid keskmiselt alla 25%, kohati isegi alla 10%; Stuttgartis 1905. a. — 14,4%. Kuid Saksamaalgi hakkab üksikelamute ehitamise propaganda andma tagajärgi: uuemad ehitusmäärused isegi soodustavad väike-elamute ehitamist. Ka Belgias ja Hollandis on see tüüp läbi löönud. Peab lootma, et ka Tartus, ühenduses linnapiiride laienemisega avanenud võimalustega, hakatakse rohkem harrastama üksik- ja kaksikelamutüüpe.

KORDSUS.

Veel möödunud sajandi alul domineerisid kultuurilma linnades igal pool ühe- kuni kolmekordsed ehitised. XIX sajandi keskel hakkas Lääne-Euroopas hoogu võtma kõrgemate elamute ehitamine. Berliinis asetses veel 1861. a. vaid 18,6% kortereist kolmandal korral või kõrgemal, 1910. a. aga juba 42,5%. Breslaus 1875. a. 26,8%, 1910. a. — 40,9%; Königsbergis 1864. a. — 4%, 1910. a. — 22,5%. Viini südalinnas leidus ühekordseid elamuid 1566. a. 41; 1664. a. — 15; 1793. a. — 6 ja 1900. a. alles 2. Samul aastail oli kahekordseid vastavalt 390, 128, 42 ja 10, neljakordseid aga 1, 26, 347 ja 712.

Tartus on, nagu eelpool tähendatud, kõige rohkem puu-elamuid. Kuna ehitusseadus piirab puu-elamute kõrgust, siis on loomulik madalate elamute arvuline ülekaal.

Ühekordseid elamuid on Tartus 55,9%, kahekordseid — 40,8%, kolmekordseid — 2,8% ja neljakordseid — 0,5%. Seitsmes raioonis leiame vaid ühe- ja kahekordseid elamuid, kaheteistkümnes raioonis on ülekaalus ühekordsed elamud. Madalat ehitusviisi tuleb panna osalt Tartu elamisharjumuste arvele, sest kivielamute kõrgus ei ole praktiliselt mitte piiratud (võib tõusta kuni poolteisekordse uuli laiuseni). Seesmises kiviehituspiirkonnas on isegi keeldud ehitada uuli joonele ühekordseid maju.